

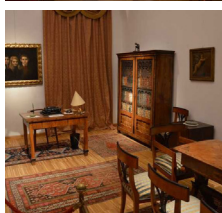
MÁRCIUSI SZOMSZÉDOLÁS

Két jó hangulatú könyvtárlátogatáson vehetett részt, aki velünk tartott március 27-én az immár hagyományosnak számító Szomszédoláson. Ez alkalommal is két könyvtár munkájába pillanthattunk be. A délelőtti program keretében az MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont Zenetudományi Intézet Könyvtárát jártuk végig a padlástól a földszintig. Az előbbivel kezdve – természetesen a hivatalos köszöntő után – megismerkedhettünk a könyvtár volt és jelenlegi dolgozóival.

Valóban különleges vezetésben volt részünk, hiszen a két aktív könyvtáros, valamint a már nyugdíj után alkalmazott feldolgozó kolléga mellett a könyvtár nyugalmazott vezetője, Szepesi Zsuzsanna kalauzolt, és tartott előadást a könyvtár utóbbi hatvan évének viszontagságairól.

Még az előadás előtt betekintheztünk a kulisszák mögé: a tetőtérben kialakított tömörkaptár szűrkesége mellett üde színfolt volt a belső udvarra nyíló kilátás az erkélyről. Mind az itt, mind az épület homlokzatán levő címer patinás időkről tanúskodott a kellemes tavaszi délelőttön. Utunk innen a Bartók Béla terembe vezetett, ahol a könyvtár történetéről hallhattunk ismertetőt attól a személytől, akinek szakmai élete összefonódott a könyvtár történetével. Az előadó korrajzként tárta elénk a gyűjtemény és az épület sorsát.

Hogy erről a sorsról azok is kapjanak ízelítőt, akik nem tudtak velünk tartani: Horthy ebből az épületből indult emigrációba, sokáig általános iskola

volt, majd 1985-től fogadta be a Zenetudományi Intézetet és Népzene-kutató Csoportot. A mostani Bölcsészettudományi Kutatóközpont Zenetudományi Szakkönyvtára 1961-ben, mint MTA Bartók Archivum indult az Országház utca 9-ből és túl rendszereken, dolgozókon, könyvtárosokon és adatbázisokon most (is) üzemel, kutatják, rendezvényeket tartanak, hagyatékokat gondoznak, segítenek a kutatóknak és bárkit ellátnak információkkal.

A földszinten a Kodály terem mellett nyíló Lovagtermen át egy árnyas kertbe juthatunk. Amit láttunk már az olvasó apró ablakaiból, kilépve az épületből, teljes szépségében tárul elénk. Az apró felüdülés után a zenetörténet tárgyi emlékei között kalandozhattunk a földszinti Zenetörténeti Múzeumban. Látogatásunkat megelőző hétfőgén volt Bartók születésének 136. évfordulója. S ami elénk tárult: Bartók nyakendője, a késsel faragott ceruzája, felesége Chanel parfümjé, rúzsa és tunikája... az az arcél, mi szembe fordul a fényképen kedvesével, kicsit mintha mosolyogna, minden a helyén van... Egy teremmel arrébb szextett asztal, hárfá, fagott és furulya, aztán kicsit arrébb egy ívelt billentyűzetű zongora, vonók és hegedűk, hegedűknek sablonok és amott tekeredik a Sasvárinál a zongorához a drót. Majd a „fehér” zongora a fehér szalonból, a zöldnek meg csak mása, életnagyságú teljes alakos képek váltják a kottákat. Délhez közeledvén aztán átadtuk helyünket az utánunk következő látogatóknak.

A folytatásban is még a Várban

maradtunk, az OSZK Kézirattárát látogattunk meg. Itt Földes Ferenc fogadott bennünket és tartott előadást, elsorolva és történetekkel ízesítve, hogyan is épül fel az OSZK egyik karja, amely megközelítőleg 1.600.000 dokumentumot őriz. Óriási anyag, akár a középkori kéziratokról, akár az újkori kötöttekről, a fragmentum- és analekta gyűjteményekről, levelekről vagy a személyi hagyatékokról beszélünk.

Ismerjük, olvastunk, tanultunk róla de... Jött ugyanis valami más: az előadás közben érkezett két kolléga, kezükben doboz és mappák. A kincsekkel leültek közénk. És most jön az előző mondatbeli „de” folytatása: jött a bizsergés, amikor láthatod mindazt, amiről korábban „csak” tanultál. Kicsit jobban előre hajolsz, kicsit jobban fölé... szemed előtt ott az a hivatali papír, amire mégiscsak Arany jegyezte le a Toldiját, a Toldijait. És persze tudjuk, hogy ez egy újkori kötetes kézirat, a harmincezer egyike, de mindezt látni – nagyon nagy élmény.

És nem csak azért, mert most éljük az Arany-évet, és nyílik hamarosan a hivatalos kiállítás, hanem mert ilyenkor nyer értelmet talán minden (be)tanult mondat, dicső hírneve méltán fennmarad örökre... Még az a kép is megfog, ami ott lógott Babits falán.

Arany ül rajta, alig kivehető fénykép a fényképen. Szóval hiába semmisült meg a ház a képpel, a kép a képről és Babitsról megvan, túlélte.

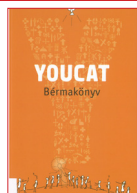
Nekünk viszont ott volt a másik téma, Babits, így Arany után a 20. századi költő felé fordult a figyelmünk. Itt már nem kéziratokat láttunk, hanem fényképeket, hála a mindent hol jól, hol rosszul, de fotografáló Tanner Ilonának. Babits épp szemüvegben úszik itt, amott Ilonával néznek a lencsébe, majd Juhász és Kosztolányi váltja egymást egy-egy kép erejéig. Így követhetjük nyomát a legdokumentáltabb életutak egyikének, még a halálos ágyánál is. Egy ember életútjának lenyomatai egy apró kis albumba kerültek, az albumot sokan át és átlapozták, de akkor és ott a mi tenyerünkbe simult bele. S közben szó szót követett, hogy jó lenne már a maga teljességében ezt az anyagot digitalizálva látni; meg arról, hogy lesz informatikai frissítés...

Ballagtunk elfelé, megteltünk a nappal, s most talán csordult belőle azoknak is, akik otthon maradtak.

Horváth Adrienn

*Piarista Rend Magyar Tartománya
Központi Könyvtára*

ÚJDONSÁG

Bernhard Meuser, Nils Baer (szerk.)

Youcat bérma-könyv

Vigilia, Budapest, 2017.

Martin Meiser

Septuaginta, inkulturáció
és az identitás őrzése :

Bevezetés a görög Őszövétségbe

Verbum, Kolozsvár, 2017.